

Concept Accountantsverslag

Boekjaar 2017

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

An independent member of Baker Tilly International

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond
Aan de leden van het algemeen bestuur

Breda, maart 2018

Betreft: Concept Accountantsverslag bij de jaarrekening 2017

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Voor u ligt het concept accountantsverslag dat wij hebben opgesteld op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2017 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond (hierna: GRJR).

Op 13 maart jl. is, conform afspraak met de portefeuillehouder financiën en de controller en coördinator van GRJR, de concept jaarrekening 2017 aan ons verstrekt. Deze jaarrekening dient als basis voor de inhoud van dit concept accountantsverslag. De controle van de jaarrekening hebben wij, in overleg met voornoemde personen, gepland in mei 2018 op het moment dat zicht is op de lasten van de ingekochte zorg bij de zorgaanbieders. Na die controle brengen wij een definitief accountantsverslag uit. De doelstelling van dit concept accountantsverslag is om GRJR te laten voldoen aan artikel 34b van de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen. In dit concept accountantsverslag informeren wij u over de status van de controle en de bevindingen die tot nu toe uit de controle naar voren zijn gekomen.

Wij bedanken de directie en de betrokken medewerkers bij GRJR voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly Berk N.V.

drs. R.G. de Kort RA
Eindverantwoordelijk accountant

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Accountantscontrole	5
3. Kwaliteit van de verslaglegging	9
4. Financiële positie en resultaat	10
5. Overige aandachtspunten	11

1. Bestuurlijke samenvatting

Als accountant van uw organisatie voeren wij de controle van de jaarrekening uit op basis van de kaders en normen die door de wetgever als ook door u als algemeen bestuur aan ons zijn meegegeven.

Status van de controle

- Wij hebben de toetsing van de controlewerkzaamheden die door FA van gemeente Rotterdam zijn uitgevoerd over 2017 afgerond. In januari 2018 hebben wij u hierover geïnformeerd in de managementletter. De toetsing over het resterende deel van boekjaar 2017 die wij in maart 2018 hebben uitgevoerd, heeft niet geleid tot afwijkende bevindingen van degenen zoals zijn opgenomen in de managementletter.
- Voor de controle op de rechtmatigheid van toeleiding van jeugdigen en goedkeuring facturen gaan wij gebruik maken van de werkzaamheden van de accountants en ingehuurde adviseurs van de gemeente. De uitkomsten van deze controles worden na 1 april 2018 verwacht.
- Voor de controle op de rechtmatigheid van de geleverde zorg en de aansluiting van de lasten volgens de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders met de jaarrekening van GRJR steunen wij op de werkzaamheden van de accountants van de zorgaanbieders. De deadline voor het indienen van de productieverantwoordingen voorzien van controleverklaring is nog niet verstreken. Deze zijn dan ook nog niet ontvangen door GRJR.
- Voor het vaststellen van de betrouwbaarheid van de in de productieverantwoordingen opgenomen cliënten, wordt aansluiting gemaakt tussen de cliëntenadministraties van de gemeenten en de productieverantwoordingen van de zorgaanbieders. Deze aansluiting is gereed. Hierbij zijn verschillen geconstateerd waarvoor vragen zijn gesteld aan de gemeenten en zorgaanbieders. De antwoorden zijn nog niet volledig door GRJR ontvangen.
- Bovenstaand aspecten kan nog een grote impact hebben op de jaarrekening van GRJR, waardoor in overleg is besloten dat wij de jaarrekening controleren op het moment dat alle benodigde informatie beschikbaar is.

In dit accountantsverslag doen wij in hoofdstuk 2 verslag van de uitkomsten van ons onderzoek tot nu toe naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de lasten en baten en de activa en passiva in de jaarrekening 2017.

In hoofdstuk 3 van dit accountantsverslag gaan wij met name in op die zaken die van belang zijn voor u als algemeen bestuur. Wij ondersteunen u daarbij in uw controlerende rol en uw besluitvorming rondom de jaarrekening.

Bij de jaarrekening die voorligt hebben wij nog geen controleverklaring verstrekt voor het aspect getrouwheid als ook voor het aspect rechtmatigheid. Deze controleverklaring wordt verstrekt nadat dat controle in mei 2018 is afgerond.

2. Accountantscontrole

2.1 Opdracht

In overeenstemming met de van u verkregen opdracht hebben wij de jaarrekening over boekjaar 2017 van GRJR gecontroleerd.

Bij de uitvoering van onze controlewerkzaamheden inzake de jaarrekening hebben wij de goedkeuringstolerantie gehanteerd in overeenstemming met het Besluit Accountscontrole Decentrale Overheden (BADO). Hieruit volgt dat wij voor de jaarrekening een tolerantie voor fouten van € 2.039.000 (1% van de lasten inclusief toevoeging aan de reserves) hebben gehanteerd en een tolerantie voor onzekerheden van € 6.117.500 (3% van de lasten inclusief toevoegingen aan de reserves).

In het accountantsverslag worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de door u vastgestelde rapportagetolerantie (€ 100.000 voor fouten en € 500.000 voor onzekerheden zoals opgenomen in de kadernota accountantscontrole jaarrekening GRJR 2015 e.v. d.d. 23 april 2015) overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door uw algemeen bestuur gerapporteerd.

2.2 Geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen en onzekerheden (wegen mee in de oordeelsvorming)

Door de huidige status van de controle kunnen wij nog niet concluderen of sprake is van niet-gecorrigeerde afwijkingen. Uit de controle tot nu toe zijn nog geen afwijkingen boven de rapporteringstolerantie naar voren gekomen.

2. Accountantscontrole

2.3 Oordeel in de controleverklaring

Door de huidige status van de controle kunnen wij nog geen uitspraken doen over de verwachting van het door ons te strekken oordeel in de controleverklaring.

2.4 Geen (materiële) afwijkingen die in het oordeel moeten worden betrokken in het kader van begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op Artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting, via de verordening op het financieel beheer en het controleprotocol.

Het systeem van budgetbeheer en –bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen brengt het risico met zich mee dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid die door de commissie BBV is uitgebracht. Een belangrijke inhoudelijke aanvulling betreft de vaststelling, dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven, wordt betrokken. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

2. Accountantscontrole

2.4 Geen (materiële) afwijkingen die in het oordeel moeten worden betrokken in het kader van begrotingsrechtmatigheid (vervolg)

Daarnaast moet de accountant in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen, waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening aan moet geven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde stellen.

Extra lasten die worden gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten, en het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

In de jaarstukken 2017 legt het dagelijks bestuur in het overzicht van baten en lasten en toelichting daarop verantwoording af over de realisatie van de lasten en baten ten opzichte van de begroting.

Wij constateren dat er sprake is van een overschrijding van de begrote lasten op Programma Jeugdhulp van € 5.481.730. Voor de overschrijding van de lasten binnen dit programma is sprake van diverse oorzaken die door de organisatie in het jaarverslag zijn toegelicht. Wij concluderen dat de hogere lasten in lijn liggen met het beleid en dat de hogere lasten gedekt worden door bijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. Hierdoor telt de overschrijding niet mee in ons oordeel.

2.5 Verslaggevingsgrondslagen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. GRJR heeft gedurende 2017 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen.

Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van GRJR.

2. Accountantscontrole

2.6 Bevindingen uit de eindejaarscontrole

Afstemming cliëntenadministratie met informatie zorgaanbieder

Net als in voorgaand jaar heeft GRJR in 2017 een matching gemaakt tussen de informatie afkomstig uit de cliëntenadministratie van de deelnemende gemeenten van GRJR en de informatie vanuit de zorginstellingen. Hierbij zijn verschillen geconstateerd. Deze verschillen zijn voorgelegd bij de gemeenten en/of zorgaanbieders. De reacties op deze verschillen zijn nog niet volledig door GRJR ontvangen en daardoor ook nog niet geanalyseerd.

Wij hebben de betrouwbaarheid van de door GRJR gemaakte analyse beoordeeld door de informatie die is gebruikt in de analyse aan te sluiten met de bronbestanden vanuit de deelnemende gemeenten. Hierbij hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd anders dan de door GRJR geconstateerde verschillen. Wanneer de antwoorden op deze verschillen door GRJR zijn ontvangen en geanalyseerd kunnen wij dit onderdeel van onze controle afronden.

2.7 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het dagelijks bestuur. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening zijn in de lasten Jeugdhulp aan de hand van de productieverantwoordingen die ontvangen worden van de zorgaanbieders. Deze zijn nog niet ontvangen, waardoor nog geen oordeel kan worden gegeven over de betrouwbaarheid van de schattingen.

3. Kwaliteit verslaggeving

3.1 Jaarverslag

De jaarstukken voor boekjaar 2017 bestaan uit het jaarverslag (inclusief de paragrafen en de programmaverantwoording) en de jaarrekening. Conform de gewijzigde wetgeving voor de accountantscontrole hebben wij het jaarverslag onderzocht om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Gemeentewet en de Nederlandse controlestandaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Wij hebben geconcludeerd dat het concept jaarverslag verenigbaar is met de concept jaarrekening, geen materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

3.2 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2014 in werking getreden. De WNT stelt maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen. In de WNT wordt het begrip topfunctionaris nader gedefinieerd; het wetsvoorstel 'Aanpassingswet WNT' benadrukt dat alleen sprake is van een topfunctionaris als sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. In de WNT worden ook maxima aan bezoldiging van de topfunctionaris gesteld (voor 2017 € 181.000). De bezoldiging van topfunctionarissen in deeltijd of met een aanstelling korter dan 12 maanden in een boekjaar, wordt omgerekend naar een voltijdsbezoldiging. De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting van de bezoldiging van topfunctionarissen via de jaarrekening van de organisatie en inzending aan de (vak)minister. Voor andere functionarissen geldt alleen een openbaarmakingsverplichting bij overschrijding van de bezoldigingsnorm.

In de jaarrekening van GRJR over boekjaar 2017 is rekening gehouden met de bepalingen uit de WNT. Wij hebben nog niet vastgesteld dat of de toelichting in de jaarrekening in overeenstemming is met de bepaling uit de WNT.

4. Financiële positie en resultaat

4.1 Algemene beschouwing

In de paragraaf “Weerstandsvermogen en risicobeheersing” in het jaarverslag is opgenomen hoe binnen GRJR om wordt gegaan met risicobeheersing en benodigd weerstandsvermogen. In de paragraaf is eveneens inzicht gegeven in de belangrijkste risico’s die zich in 2017 hebben voorgedaan. Hierdoor is niet alleen zicht op de verwachte risico’s, maar is ook inzichtelijk welke risico’s daadwerkelijk plaatsvinden. Dit geeft op transparante wijze inzicht in het risicomanagement. Door de vergelijking met de ingeschatte risico’s toe te voegen wordt het inzicht in de mate van inschatting en beheersing geoptimaliseerd.

Bij de aangepaste begroting is uitgegaan van een gerealiseerd resultaat voor bestemming van € 0 miljoen.

5. Overige aandachtspunten

5.1 Overige dienstverlening -> onafhankelijkheid accountant

Baker Tilly Berk heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly Berk. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly Berk en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly Berk en ondersteunende stafdiensten;
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- Intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- Reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- Roulatie van externe accountants op de opdracht.

Wij zijn van mening dat wij in relatie tot uw organisatie onafhankelijk, in overeenstemming met de ViO (Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants), hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

5.2 Fraude

Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240: "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag. Zij dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude. Uit de tot op heden uitgevoerde werkzaamheden zijn ons geen signalen van fraude bekend geworden.

5. Overige aandachtspunten

5.3 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij onderzoeken de geautomatiseerde gegevensverwerking voor zover wij dat noodzakelijk achten in het kader van de controle van de jaarrekening. De accountantscontrole kan daarom leiden tot andere constatering dan wanneer een gericht onderzoek naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking wel zou plaatsvinden. Aan ons is ook geen opdracht verstrekt met dit doel. De door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben evenwel geen bevindingen opgeleverd die wij in dit kader onder uw aandacht moeten brengen.

Over de inrichting van de IT-omgeving hebben wij reeds gerapporteerd in onze managementletter van januari 2018.

Contactgegevens:

drs. R.G. (Rachel) de Kort RA
Verantwoordelijk accountant
E: r.dekort@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Bijster 39
Postbus 3814
4800 DV Breda
T: 076 – 525 00 00